

prima instanță: (judecătoria Orhei) V. Cupcea,
instanța de apel:(Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, V. Clima, E. Fistican

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de Cojocari Alexei,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni
„Orhagroservice” în proces de insolabilitate împotriva lui Cojocari Alexei privind
încasarea datoriei la chirie pentru locațiunea imobilelor,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care nu s-
a dat curs cererii de apel declarată de Cojocari Alexei,

c o n s t a t ă :

La 21 martie 2016 societatea pe acțiuni „Orhagroservice”, în proces de insolabilitate prin administratorul insolabilității Gheorghe Ciobanu s-a adresat în judecătoria Orhei, cu cerere de chemare în judecată împotriva Cojocari Alexei, solicitînd încasarea sumei de 18660 lei cu titlu de datorie formată în perioada noiembrie 2015 - iunie 2016 pentru locațiunea încăperilor din localitatea Pelivan, raionul Orhei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătoria Orhei din 07 iunie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată a societății pe acțiuni „Orhagroservice” în proces de insolabilitate.

S-a încasat de la Cojocari Alexei în beneficiul societății pe acțiuni „Orhagroservice” suma de 18660 lei cu titlu de datorie pentru perioada noiembrie 2015 - iunie 2016 derivată din contractual de arendă nr.001 din 03 februarie 2014 și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 448 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la 06 iulie 2016 Cojocari Alexei a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii judecătoria Orhei din 07 iunie 2016, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de societatea acțiuni „Orhagroservice” în proces de insolabilitate. Suplimentar a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, a fost respinsă cerința de scutire de la plata taxei de stat și nu i s-a dat curs apelului, fiindu-i acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 419 lei și prezentarea apelului motivat până la 01 martie 2017, ora 10⁴⁰.

S-a explicat apelantului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termen, apelul va fi restituit.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 s-a restituit apelul declarat de Cojocari Alexei.

La 05 iulie 2017 Cojocari Alexei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii, scutirea plata taxei de stat și transmiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare recurentul a invocat că, lipsa mijloacelor financiare de a achitat taxa de stat pentru examinarea apelului, nu îi poate îngădi accesul la justiție.

Susține recurentul că, nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea taxei de stat, deoarece întreprinderea la care activează are o situație financiară precară și astfel deja de un an de zile nu și-a ridicat salariul.

Totodată menționează că, nu a contestat cu recurs în termen încheierea, dat fiind faptul că nu i-a fost comunicată și astfel nu au cunoscut despre termenul stabilit pentru înlăturarea neajunsurilor.

Consideră că încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, este neîntemeiată.

Examinând materialele dosarului, Colegiul consideră că, cererea privind repunerea în termen de declarare a recursului urmează a fi respinsă ca, fiind neîntemeiată, cât și recursul declarat de Cojocari Alexei, ca fiind depus tardiv din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit.a) Codul de procedură civilă, instanță de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei se constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 07 decembrie 2016.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data pronunțării ei (în redacția de până la 28 aprilie 2017).

Contrar prevederilor art.425 Codul de procedură civilă, la 05 iulie 2017 recurentul Cojocari Alexei a declarat recurs, cu depășirea termenului de 15 zile, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.427 lit. a) Codul de procedură civilă de a respinge recursul, deoarece, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Astfel, recurentul urma a declara recurs în termen de 15 de zile de la data pronunțării încheierii, *adică pînă la 22 decembrie 2016 inclusiv*, însă recurentul a declarat recurs abia la 05 iulie 2017, cu omiterea neîntemeiată a acestuia.

În aceste circumstanțe, prin prisma art.425 Codul de procedură civilă (în redacția de până la 28 aprilie 2017) termenul de atac a încheierii din 07 decembrie 2016 pentru recurent începe să curgă din 08 decembrie 2016.

Or, instanța de apel a asigurat dreptul părților, respectând procedura de citare legală, iar ultimul urma să-și exercite drepturile procedurale cu bună-credință conform prevederilor legal și în termenul stabilit de instanță.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, ***urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său.***

Astfel, recurentul Poia Igor fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să întreprindă măsuri necesare în termenul legal imperativ și să depună diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor ***restricții legitime***, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit* pct. 51-52).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În asemenea circumstanțe, neepuizând calea de atac permisă de lege, se prezumă că părțile au fost de acord cu soluția instanței de apel din 07 decembrie, admitând în mod tacit efectele actului de dispoziție judecătoresc. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv va încălca principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, este cert că depunând cererea de recurs la 05 iulie 2017 împotriva încheierii pronunțate la 07 decembrie 2016, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Curtea reține că, obligația persoanelor de a-și exercita drepturile procesual civile în termenele stabilite de lege dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice.

Prin urmare, Colegiul va respinge cererea recurentului privind repunerea în termen a recursului, argumentul recurentului precum că nu a cunoscut despre încheierea instanței de apel din 07 decembrie 2016 este neîntemeiat, or la materialele dosarului este anexată dovada primirii de către recurent a încheierii, fapt atestat prin avizul de recepție (f.d.52) și, astfel *acesta a cunoscut despre soluția instanței încă din 24 ianuarie 2017.*

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a menționat că, la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Reieșind din prevederile art.116 din Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

Făcând trimitere la norma citată mai sus, în speță recurentul nu a prezentat dovezi pentru a justifica motive mai presus de voința sa și deci care sunt peste diligentele minime ale unei părți, care sa fi împiedicat sa se mai intereseze de soluția dată în judecarea caii de atac.

Or, în conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul conchide, de a respinge cererea privind repunerea în termen de declarare a recursului fiind neîntemeiată, cât și recursul declarat de Cojocari Alexei, ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a) art. 425 și 428 alin.1) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea depusă de Cojocari Alexei privind repunerea în termen de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de către Cojocari Alexei, ca fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judcători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari